

SAKSFRAMLEGG

Forum: Skate

Møtedato: 14.10.2020

Sak 14/2020 Vedlegg 2 – Utkast for diskusjon - Roller og ansvar for styring av Digdirs fellesløsninger

Historikk/bakgrunn

Vi viser til utsendelse av saken 14-20 OrgStyrFin – Digdirs fellesløsninger. Som beskrevet i saksfremlegget ettersendes utkast til diskusjon for ny styringsmodell knyttet til Digdirs fellesløsninger. Digdir ber om innspill før modellen konkluderes internt og anbefaling gis KMD.

Presentasjon av saken

Nåsituasjon:

Digdir har i dag flere ulike styrings- og brukerråd på tvers av løsningene, herunder for Altinn, Digdirs digitale fellesløsninger, felles datakatalog med flere. I forbindelse med sammenslåingen til Digitaliseringsdirektoratet er det ønskelig å se produktporteføljen til Digdir under ett også med hensyn til styring samt roller og ansvar knyttet til dette.

Krav til fremtidig løsning:

I arbeidet med styring av Digdirs fellesløsninger gjelder det å finne god balanse mellom:

- Brukermedvirkning for tjenesteeiere knyttet til videreutvikling, drift og forvaltning av fellesløsningene
- Linjestyringen fra KMD til Digdir, herunder budsjetttrammer og virksomhetsinstruks
- Den helhetlige strategiske styringen av nasjonalt økosystem for samhandling og tjenesteutvikling, ref. regjeringens digitaliseringsstrategi, herunder Skates rolle i tråd med nytt mandat.

For å finne denne balansen beskriver vi i det videre **utkast til en rolle- og ansvarsmatrise** (HUKI). Matrisen viser hvem som er hovedansvarlig for at en oppgave gjennomføres («H»), hvem som utfører oppgaven («U»), hvem som skal konsulteres («K»), hvem som informeres («I») og hvem som formelt godkjenner eller beslutter resultatet («G»). Aktørene i matrisen er: Styringsråd med tjenesteeiernes representanter som ivaretar brukermedvirkning, Digdir som forvalter av fellesløsningene, Digdirs ledelse, Digdir som premissgiver og Skate.

Utkast til rolle- og ansvarsmatrise:

Vi har delt rolle- og ansvarsmatrisen i tre områder:

- Videreutvikling, drift og forvaltning av fellesløsningene
- Nye fellesløsninger eller vesentlig ny funksjonalitet
- Økonomiske og strategiske rammer

Videreutvikling, drift og forvaltning av fellesløsningene:

Innenfor dette området er det viktig å sikre reell medvirkning for brukerne (tjenesteeiere) av fellesløsningene. Hovedansvarlig for at oppgavene knyttet til medvirkning gjennomføres vil være Digdir som forvalter av fellesløsningene. Digdirs ledelse må godkjenne f.eks. produktstrategier for å sikre at disse er innenfor økonomiske og strategiske rammer gitt av KMD gjennom budsjett og virksomhetsinstruks.

Oppgavene som beskrives under er:

- Etablere, oppdatere og beslutte **produktstrategier**. Her vil produktstrategien og oppdateringer av denne bli til i samråd mellom brukerne og Digdir som forvalter av fellesløsningene. Digdirs ledelse vil godkjenne produktstrategiene.

- Det å **prioritere behov** knyttet til produktene og siden videreutvikle disse **innenfor rammen** som produktstrategiene og budsjett gir skjer i samråd mellom brukerne (styringsråd) og forvalter av fellesløsningene. I den grad enkelte tjenesteeiere ønsker å finansiere behov selv skjer dette også i samråd med forvalter.
- Effektiv forvaltning handler om å sikre at produktene driftes og forvaltes på en god og effektiv måte som ivaretar brukernes behov. Brukermedvirkning handler om de riktige arenaene, herunder styringsråd, brukerråd, faggrupper, o.l., som skal til for å sikre god medvirkning.

Oppgave	Styringsråd	Forvalter (Digdir)	Digdirs ledelse	Premissgiver (Digdir)	Skate og AU
Produktstrategier	U	H	G	K	
Prioritere behov knyttet til produktene	U	H			
Vedlikehold og videreutvikling innenfor rammen ¹	K	H			
Tjenesteeierfinansiert utvikling	U	H	K	I	
Effektiv forvaltning	K	H			
Brukermedvirkning	U	H			

Nye fellesløsninger og vesentlig ny funksjonalitet i eksisterende produkter:

Ved etablering av nye fellesløsninger eller vesentlige endringer i eksisterende gjøres større endringer i det nasjonale økosystemet for samhandling og tjenesteutvikling, ref. regjeringens digitaliseringsstrategi. Dette vil altså være tiltak som naturlig faller inn under handlingsplanen for strategien som Skate-AU har vært med å ta frem. Det er også i tråd med nytt mandat å gi Skate en tydelig rolle her: «Skate skal gi råd og være en pådriver i saker som er viktig for tverrgående digitalisering og felles økosystem for nasjonal digital samhandling og tjenesteutvikling ...»

Oppgavene som beskrives under er:

- Skate har en viktig rolle i forvaltningen av handlingsplanen for regjeringens digitaliseringsstrategi, i tråd med Skates mandat og involveringen som praktiseres for handlingsplanen. Digdir er i tildelingsbrevet for 2020 gitt rollen som ansvarlig for handlingsplanen.
- Neste rad handler behovsinnhenting knyttet til økosystemet og ny eller vesentlig endret funksjonalitet i dette. Dersom endringene knytter seg til Digdirs fellesløsninger må forvalter konsulteres.
- Når nye tiltak knyttet til økosystemet er identifisert og ønskes implementert, må ansvaret for dette plasseres. I de tilfeller hvor Digdir skal ta ansvar for tiltaket må det startes et løp for å sikre finansiering og deretter gjennomføring. Det gjøres en overføring av ansvar til forvalter for utviklingen hvis finansiering er sikret.
- Utfasing av produkter er noe Digdir kan gjøre etter å ha konsultert styringsråd og Skate.

¹ Rammen som produktstrategi og budsjettet setter

Oppgave	Styingsråd	Forvalter (Digdir)	Digdirs ledelse	Premissgiver (Digdir)	Skate og AU
Handlingsplan ² og felles økosystem	I	K	G	H	U
Behov for ny eller vesentlig endret funksjonalitet i økosystemet		K		H	U
Nyutvikling og større endringer utenfor forvalters rammer	K	H	G	U	K
Utfasing av produkter	K	U	H	U	K

Økonomiske og strategiske rammer:

Budsjettrammer og virksomhetsstyring er Digdir sitt ansvar og beslutninger tas i Digdirs lederguppe. Når det gjelder fremtidige oppdateringer og endringer av finansieringsmodellen så vil det være behov for transparens overfor brukerne (tjenesteeierne). Her har vi fått gode innspill både fra flere av Skates medlemmer. Digdirs ledelse må ha ansvar for at endringene gjennomføres «H», for de må forankres mot KMD (budsjett). Det må etableres en prosess overfor styingsråd og brukerne for å forankre tallgrunnlag og skape transparens.

Oppgave	Styingsråd	Forvalter (Digdir)	Digdirs ledelse	Premissgiver (Digdir)	Skate og AU
Budsjettrammer og virksomhetsstyring		U	H	U	
Endringer i finansieringsmodell etter innføring	K	U	H	U	

² For regjeringens digitaliseringsstrategi